

ОБОБЩЕН ДОКЛАД

ОТ ПРОВЕДЕНО ГРАЖДАНСКО НАБЛЮДЕНИЕ НА ПУБЛИЧНАТА УСЛУГА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ЗА МЕСЕЦ СЕПТЕМВРИ 2019 Г.

Част I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

В рамките на проект BG05SFOP001-2.009-0167-C01 "Повишаване на гражданското участие в местните политики по управление на отпадъците" през месец септември 2019 г. продължава провеждането на гражданско наблюдение на територията на Община Видин, фокусирано върху системата за управление на отпадъците.

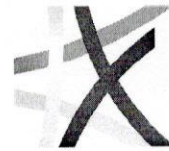
Гражданското наблюдение се провежда от екип от граждански наблюдатели – доброволци, подбрани при спазване на хоризонталните принципи за недопускане на дискриминация, равенство между половете, равно участие, както и липса на конфликт на интереси със структурите, които ще бъдат обект на наблюдение.

За отчетния период бяха проведени 3 граждански наблюдения при спазване на разработената методология, отчетена е следната статистика:

Проведени граждански наблюдения	
Общ брой наблюдения за месеца	3
Наблюдение на място и интервю с потребители на публичната услуга по управление на отпадъците	3
Интервю с представители на гражданското общество, медии,	0

www.eufunds.bg

Проект № BG05SFOP001-2.009-0167-C01 "Повишаване на гражданското участие в местните политики по управление на отпадъците", съ-финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, по процедура BG05SFOP001-2.009 „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“

други потребители на публичната услуга	
Наблюдение на място и интервю с представители на структурите, включени в цикъла по управление на отпадъците	0
Наблюдения, осъществени между 7.00 и 19.00 часа	3
Наблюдения, осъществени между 19.00 и 7.00 часа	0
Наблюдения, осъществени през работните дни	1
Наблюдения, осъществени през почивните дни	2
Наблюдения, проведени в пилотна зона 1	0
Наблюдения, проведени в пилотна зона 2	1
Наблюдения, проведени в пилотна зона 3	0
Наблюдения, проведени в пилотна зона 4	1
Наблюдения, проведени в пилотна зона 5	1
Наблюдения, проведени в пилотна зона 6	0

Част II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ГРАЖДАНСКИ НАБЛЮДЕНИЯ

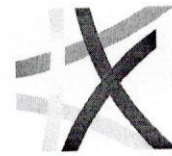
През месец септември 2019 г. са проведени 3 наблюдения на място и интервю с потребители на публичната услуга.

1. Резултати от наблюдения на място и интервю с потребители на публичната услуга по управление на отпадъците

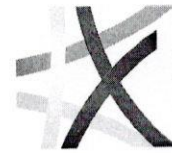
I.	Битов отпадък – състояние и оценка
----	------------------------------------

www.eufunds.bg

Проект № BG05SFOP001-2.009-0167-C01 "Повишаване на гражданското участие в местните политики по управление на отпадъците", съ-финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, по процедура BG05SFOP001-2.009 „Повишаване на гражданското участие в процесите на формулиране, изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“

1	<p>Състояние, брой, местоположение, обем на контейнерите за битови отпадъци</p> <p><i>От проведените наблюдения става ясно, че като цяло потребителите на публичната услуга в рамките на общинския център изразяват задоволство от състоянието и разположението на контейнерите за битови отпадъци. В населеното място извън общинския център (с. Кутово) обаче ясно се посочва лошо състояние на контейнерите за битови отпадъци, недостатъчен брой, обем и разположение.</i></p>
2	<p>Състояние и капацитет на сметосъбираща и сметоизвозваща техника</p> <p><i>В рамките на текущите наблюдения интервюираните потребители не могат да преценят какво е състоянието на техниката за сметосъбиране и сметоизвозване.</i></p>
3	<p>График (честотата) на събиране на битовия отпадък</p> <p><i>Всички интервюирани потребители са на мнение, че графикът за събиране на битовия отпадък не отговаря на нуждите на потребителите, необходимо е отпадъкът да се извозва по-често.</i></p>
4	<p>Наличие на нерегламентирани сметища, справяне с тях?</p> <p><i>И трите интервюирани потребителя дават информация за съществуващо нерегламентирано изхвърляне на отпадъци:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. В района на бившия ОКС понякога има нерегламентирано изхвърлен амбалаж от търговските обекти и складове;</i> <i>2. В края на с. Кутово към земеделските земи има нерегламентирано сметище;</i> <i>3. Дългосрочно съществуващо нерегламентирано изхвърляне на отпадъци в района на ул. Владикина № 46 в общинския център, за което са информирани отговорните институции, но засега няма решение на проблема.</i>
II.	Разделно събиране на отпадъци – състояние и оценка
1	<p>Състояние, брой, местоположение, обем на контейнерите за разделно събиране на отпадъци</p> <p><i>По отношение на разделното събиране на отпадъци от опаковки всички интервюирани потребители са на мнение, че разделното събиране на отпадъци е безсмислено, тъй като разделно събраните отпадъци от всички контейнери се смесват при сметосъбирането. Допълнително лицата споделят, че контейнерите за разделно събиране на отпадъци не се използват по предназначение и гражданите смесват различните видове отпадъци в тях. Състоянието на контейнерите за разделно събиране на отпадъци е добро, но броят и местоположението им не са съобразени с нуждите на хората и трябва да са разположени по-начесто.</i></p>

2	<p>График (честотата) за разделно събиране на отпадъци</p> <p><i>Където е приложимо, интервюираните потребители споделят, че честотата на събиране на разделно събраните отпадъци отговаря на нуждите на потребителите в района.</i></p> <p><i>В населеното място от пилотна зона 5 (с. Кутово) липсва организирана система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и въпросът е неприложим.</i></p>
3	<p>Отношение на потребителите към разделното събиране на отпадъците от опаковки и на биоотпадъците</p> <p><i>При всички проведени наблюдения в периода се отчита подкрепа за изграждането на организирана система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци на територията на община Видин, като предпочитания се дават към централизираната система, а именно: разделно събиране и извозване на събрания материал до инсталацията за компостиране на РДБО Видин.</i></p>
III. Гражданско участие – състояние и оценка	
1	<p>Налице ли е гражданско участие в процеса по управление на отпадъците и какво?</p> <p><i>По време на всички наблюдения лицата споделят, че не разполагат с достъп до нужната им информация относно управлението на отпадъците. Ако получават такава, то тя е получена по неформален път – чрез приятели и познати. За пореден път се налага мнението, че информацията, касаеща управлението на отпадъците не е поднесена в подходящ вид на гражданите, липсва лесен достъп до нея.</i></p>
2	<p>Система за подаване на сигнали и жалби, свързани с управлението на отпадъците?</p> <p><i>Болшинството от потребителите не могат да преценят как действа системата за подаване на жалби и сигнали, тъй като не са подавали жалби и сигнали до момента.</i></p> <p><i>Интервюираното лице от Пилотна зона 2 счита, че системата за подаване на жалби и сигнали е неефективна, тъй като липсват действия за разрешаване на дългосрочно съществуващ казус с нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.</i></p>
IV. Оценка на ефективността и ефикасността на услугата	
1	<p>Степен на удовлетвореност от качеството на услугата?</p> <p><i>Като цяло потребителите дават задоволителна оценка за качество на публичната услуга, в едно от наблюденията посочената оценка е 2 (лошо качество). Във всички наблюдения интервюираните лица са на мнение, че определената такса битови отпадъци не отговаря на качеството на предоставяната услуга, а действащата система за налагане на глоби и наказания</i></p>

	<i>е неефективна и не предполага превенция на нарушения.</i>
V.	Сигнали и препоръки
1	<p>Подаден ли е сигнал за нарушение при предоставянето на услугата?</p> <p><i>В рамките на проведените наблюдения са подадени следните сигнали:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Налице е нерегламентирано сметище в имот на ул. „Владикина“ № 46, гр. Видин, за който отговорните институции са многократно информирани, но до момента все още няма решение.</i> <i>2. В село Кутово честотата на събиране на битовите отпадъци е едва 3 пъти в месеца, съдовете са малки и недостатъчни, няколко домакинства ползват един общ контейнер, поради което често съдовете са препълнени. При последното събиране на отпадъка работниците от сметосъбирането са заявили, че повече няма да събират препълнени контейнери, тъй като са много тежки.</i>
2	<p>Дадени ли са препоръки за подобряване качеството на публичната услуга?</p> <p><i>В рамките на проведените наблюдения през месец септември 2019 г. интервюираните потребители отправят следните препоръки за подобряване качеството на публичната услуга:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки да са разположени по-често, за да не се демотивират потребителите да ги използват.</i> <i>2. Да се провеждат дейности за мотивиране на гражданите да събират и изхвърлят разделно (напр. финансови стимули, данъчни облекчения, др.п).</i> <i>3. Да се осъществява строг контрол, мониториране на видеонаблюдение на „проблемни места“ и налагане на глоби и наказания за нарушителите.</i> <i>4. Да се провеждат текущи проучвания на мнението на гражданите с оценка и анализ на получената обратна връзка.</i> <i>5. Да се следи за наличие на нерегламентирани сметища и при сигнал, същите своевременно да се отстраняват.</i> <i>6. Промяна в графика за събиране на отпадъците съобразно нуждите на потребителите.</i> <i>7. Да се предоставят контейнери за битови отпадъци на всяко домакинство в малките населени места.</i> <i>8. Да се разположат контейнери за разделно събиране на отпадъци в малките населени места.</i>
VI.	Други коментари, заключение

В резултат на проведените наблюдения през месец септември 2019 г. се отчита противоречиво отношение към провежданата политика по управление на отпадъците в Община Видин. Като цяло в проведените наблюдения се отчита задоволително качество на публичната услуга, а в едно оценката е негативна – посочена е оценка 2 (лошо качество). Във всички наблюдения интервюираните лица са на мнение, че определената такса битови отпадъци не отговаря на качеството на предоставяната услуга, а действащата система за налагане на глоби и наказания е неефективна и не предполага превенция на нарушения.

Като цяло потребителите на публичната услуга в рамките на общинския център изразяват задоволство от състоянието и разположението на контейнерите за битови отпадъци, но в малките населени места извън общинския център се посочва лошо състояние на контейнерите за битови отпадъци, недостатъчен брой, обем и разположение. Според всички интервюирани потребители разделното събиране на отпадъци е безсмислено, поради следните 2 основни причини: от една страна контейнерите за разделно събиране на отпадъци не се използват по предназначение и гражданите смесват различните видове отпадъци в тях, а от друга при сметосъбирането разделно събраните отпадъци от всички контейнери се смесват на едно място. Гражданите на общината подкрепят въвеждането на организирана система за разделно събиране и извозване на биоразградими и биоотпадъци, като се изразяват предпочитания към централизираната система. Сериозен проблем продължава да бъде липсата на адекватен достъп до подходяща и достатъчна информация, свързана с управление на отпадъците, което силно затруднява участието на гражданите в процеса по управление на отпадъци и прилагането на публичните политики.

Подадени са сигнали за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци на територията на общината, като единият сигнал е за дългосрочно съществуващ проблем, по който въпреки многократно подаваните жалби и сигнали все още няма решение. Наблюдението на този казус е от самото начало на провеждане на гражданското наблюдение, но доброволците отчитат, че липсват реакции за решаване на проблема от страна на институциите. Препоръчва се казусът да се проследява периодично в рамките на гражданското наблюдение.

Отправени са конструктивни препоръки, които се свеждат до:

- мониториране на видеонаблюдение за превенция на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци;*
- учестване на графика за събиране на битовия отпадък и раздаване на контейнери за*

<p><i>отпадъци на всяко домакинство в населеното място;</i></p> <ul style="list-style-type: none">
<i>организиране на разделно събиране на отпадъци от опаковки и в населените места извън общинския център;</i>
<i>упражняване на строг контрол за превенция на нерегламентирано изхвърляне на отпадъци, налагане на санкции и провеждане на дейности за повишаване на общественото съзнание.</i>

Част III. ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ И АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ГРАЖДАНСКОТО НАБЛЮДЕНИЕ

От проведените граждански наблюдения през месец септември 2019 г. става ясно, че сред потребителите има противоречиво отношение към провежданата политика по управление на отпадъците в Община Видин. Като цяло в проведените наблюдения се отчита задоволително качество на публичната услуга и се отправят редица конструктивни препоръки за подобряването ѝ. Във всички наблюдения интервюираните лица са на мнение, че определената такса битови отпадъци не отговаря на качеството на предоставяната услуга, а действащата система за налагане на глоби и наказания е неефективна и не предполага предотвратяване на нарушения. Забелязва се недоверие от страна на потребителите към ефективното функциониране на системата за разделно събиране на отпадъците, използването на цветните контейнери по предназначение и реалното разделно сметосъбиране и сметоизвозване на различните видове отпадъци от опаковки от цветните контейнери.

От старта на гражданското наблюдение всички интервюирани потребители споделят, че на територията на общината е необходимо въвеждането на организирана система за разделно събиране и извозване на биоразградими и биоотпадъци. Необходимо е местната администрация да проучи съществуващите добри практики и възможностите за реализиране на това предложение.

Като сериозен проблем продължава да се идентифицира липсата на адекватен достъп до подходяща и достатъчна информация, свързана с управление на отпадъците, което силно

www.eufunds.bg

затруднява реалното включване на гражданите в процеса на формиране, прилагане и мониторинг на политиката по управление на отпадъците.

Подадени са сигнали за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци на територията на общината – детайлно описани в съответния раздел на настоящия доклад. Все още няма реакция от страна на отговорните институции по дългосрочно съществуващия казус с нерегламентирано сметище в района на ул. „Владикина“ - въпреки многократно подаваните жалби и сигнали няма решение. Препоръчва се казусът да се проследява периодично в рамките на гражданското наблюдение.

Въпреки, че интервюираните потребители споделят за някои проблеми в управлението на отпадъците, всички отправят конструктивни препоръки и коментари за подобряване качеството на публичната услуга и повишаване на ефективността при прилагането на политиката по управление на отпадъците. Препоръките за подобряване качеството на публичната услуга се фокусират върху организирани системи за сметосъбиране и сметоизвозване на битовия отпадък и на разделно събраните отпадъци от опаковки, съобразяване на графика за сметосъбиране с нуждите на потребителите в отделните райони на общината, мотивиране на обществеността за ползите и необходимостта от събиране и изхвърляне на отпадъците в съответствие с нормите, осъществяване на сериозен контрол с налагане на финансови санкции за нарушителите, в т.ч. монтиране на видеонаблюдение в проблемните зони.

Изготвил,

Мария Великова

Ръководител Екип от граждански наблюдатели